

Dôvodová správa

B. Osobitná časť

K čl. I

K bodu 1

Zosúladenie s § 33 ods. 1 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého sa pod odbornou spôsobilosťou na výkon zdravotníckeho povolania považuje iba odborná spôsobilosť na výkon odborných pracovných činností, odborná spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností a odborná spôsobilosť na výkon certifikovaných pracovných činností. Na výkon samostatnej zdravotníckej praxe a na výkon činnosti odborného zástupcu nariadenie vlády ustanovuje podmienky, ktoré má zdravotnícky pracovník splniť, avšak splnením požadovaných podmienok nezískava odbornú spôsobilosť na výkon samostatnej zdravotníckej praxe, ani odbornú spôsobilosť na výkon činnosti odborného zástupcu.

K bodu 2

Aktuálne štandardy vzdelávania na získanie odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania farmaceut tvoria povinné predmety v súlade s národnou legislatívou, ako aj so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES z 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií v platnom znení, z obsahu ktorých vyplýva, že absolvent študijného programu farmácia má potrebné vedomosti a zručnosti na výkon poskytovania zdravotnej starostlivosti v laboratórnej diagnostike. Vzhľadom na túto skutočnosť je oprávnený vykonávať aj odborné pracovné činnosti v tejto oblasti.

K bodu 3

Zosúladenie s § 33 ods. 1 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého sa pod odbornou spôsobilosťou na výkon zdravotníckeho povolania považuje iba odborná spôsobilosť na výkon odborných pracovných činností, odborná spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností a odborná spôsobilosť na výkon certifikovaných pracovných činností. Na výkon samostatnej zdravotníckej praxe a na výkon činnosti odborného zástupcu nariadenie vlády ustanovuje podmienky, ktoré má zdravotnícky pracovník splniť, avšak splnením požadovaných podmienok nezískava odbornú spôsobilosť na výkon samostatnej zdravotníckej praxe, ani odbornú spôsobilosť na výkon činnosti odborného zástupcu.

K bodu 4

Pre výkon činnosti odborného zástupcu v zdravotníckom povolaní fyzioterapeut v zdravotníckom zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti sa dopĺňa možnosť preukázania odbornej spôsobilosti na výkon špecializovaných pracovných činností aj v špecializačných odboroch uvedených v prílohe č. 3 časti F písm. b), v ktorom sú ustanovené tiež špecializačné

odbory pre fyzioterapeuta. Pri ponechaní možnosti získanej špecializácie len špecializačných odboroch uvedených v písm. a) by mohol nastať problém pri ustanovení odborného zástupcu napr. v kúpeľoch, ktoré sú kauzálne súvisiace práve z respiračnými ochoreniami a kde by odborný zástupca mal mať príslušnú špecializáciu v špecializačnom odbore „respiračná fyzioterapia“, ktorý je uvedený v prílohe č. 3 časti F písm. b).

K bodom 5 a 6

Legislatívno-technická úprava nadväzne na doplnenie odseku 3 v § 20.

K bodu 7

Odstránenie legislatívno-technickej chyby. Dopĺňa sa ustanovenie o možnosti získavania odbornej spôsobilosti na výkon certifikovaných pracovných činností v súlade so sústavou certifikovaných pracovných činností pre zdravotnícke povolanie verejný zdravotník. Platná úprava ustanovovala iba možnosť získavania odbornej spôsobilosti na výkon špecializovaných pracovných činností, čo nebolo v súlade s prílohou č. 3 časti G.

K bodu 8

Legislatívno-technická úprava nadväzne na doplnenie nového odseku 7 v § 21.

K bodu 9

Legislatívno-technická úprava nadväzne na doplnenie odseku 3 v § 20.

K bodu 10

Dopĺňa sa samostatné ustanovenie pre výkon funkcie vedúceho hygienika rezortu Ministerstva obrany Slovenskej republiky na základe podnetu z aplikačnej praxe. Aktuálne nastavené všeobecné podmienky pre výkon funkcie vedúcich hygienikov rezortov (Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo dopravy SR a Ministerstvo obrany SR) boli pre ministerstvo obrany nevyhovujúce a bol problém s obsadením tejto funkcie.

K bodom 11 a 12

Odstránenie legislatívno-technickej chyby. Zosúladienie vnútorných odkazov v súvislosti s možnosťou získania odbornej spôsobilosti na výkon špecializovaných pracovných činností v špecializačných odboroch a odbornej spôsobilosti na výkon certifikovaných pracovných činností v certifikovaných pracovných činnostiach uvedených v prílohe č. 3 časti H pre zdravotnícke povolanie zdravotnícky laborant.

K bodu 13

Špecializačné odbory: laboratórne a diagnostické metódy v biológii životného prostredia, laboratórne a diagnostické metódy v mikrobiológii životného prostredia a laboratórne a diagnostické metódy v oblasti fyzikálnych a chemických analýz a faktorov vyžadujúce sa ako podmienka na riadenie a organizáciu laboratória na úseku ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia, ktorú vykonáva zdravotnícky laborant, sú podľa platnej právnej úpravy obsolentné, pretože tieto špecializačné odbory boli v minulosti vypustené zo sústavy špecializačných odborov pre zdravotníckych laborantov a boli nahradené novým špecializačným odborom

„laboratórne a diagnostické metódy vo verejnom zdravotníctve“. V § 83f odsekoch 9, 10 a 11 je ustanovené, že odborná spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností v predmetných troch špecializačných odboroch, ktorú získal zdravotnícky laborant podľa predpisov účinných do 31. marca 2022, sa považuje za získanie odbornej spôsobilosti na výkon špecializovaných pracovných činností v špecializačnom odbore laboratórne a diagnostické metódy vo verejnom zdravotníctve podľa tohto nariadenia vlády.

K bodu 14

Odstránenie legislatívno-technickej chyby. Dopĺňa sa ustanovenie o možnosti získavania odbornej spôsobilosti na výkon certifikovaných pracovných činností v súlade so sústavou certifikovaných pracovných činností pre zdravotnícke povolanie logopéd. Platná úprava ustanovovala iba možnosť získavania odbornej spôsobilosti na výkon špecializovaných pracovných činností, čo nebolo v súlade s prílohou č. 3 časti O.

K bodu 15

Dopĺňa sa ustanovenie v súvislosti s doplnením odseku 3 v § 53.

K bodu 16

Odstránenie legislatívno-technickej chyby. Zosúladenie vnútorných odkazov v nadväznosti na rozšírenie sústavy certifikovaných pracovných činností v certifikovaných pracovných činnostiach uvedených v prílohe č. 3 časti P pre zdravotnícke povolanie psychológ.

K bodu 17

Oprava legislatívno-technickej chyby.

K bodu 18

Odstránenie legislatívno-technickej chyby. Zosúladenie vnútorných odkazov v nadväznosti na rozšírenie sústavy špecializovaných pracovných činností v špecializačných odboroch uvedených v prílohe č. 3 časti S pre zdravotnícke povolanie laboratórny diagnostik.

K bodu 19

Odstránenie legislatívno-technickej chyby. Zosúladenie vnútorných odkazov v nadväznosti na rozšírenie sústavy certifikovaných pracovných činností v certifikovaných pracovných činnostiach uvedených v prílohe č. 3 časti S pre zdravotnícke povolanie laboratórny diagnostik.

K bodu 20

Platná právna úprava nedostatočne definovala činnosti laboratórneho diagnostika v medicínskych laboratóriách a v laboratóriách v ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia. Upresňujú sa oblasti, v ktorých laboratórny diagnostik samostatne vykonáva odborné pracovné činnosti po získaní príslušného vzdelania.

K bodu 21

Nadväzne na doplnenie nových prechodných ustanovení v oblasti organizácie a riadenia laboratórií a radiačnej ochrany laboratórnymi diagnostikmi, v ktorých sa umožňuje nahradenie

odbornej spôsobilosti na výkon špecializovaných pracovných činností odbornou praxou v závislosti od príslušného pracoviska, najviac však do desiatich rokov od účinnosti nariadenia vlády, sa predmetné odseky vypúšťajú.

K bodu 22

Nadväzne na doplnenie nových prechodných ustanovení v oblasti organizácie a riadenia laboratórií a radiačnej ochrany laboratórnymi diagnostikmi, v ktorých sa umožňuje nahradenie odbornej spôsobilosti na výkon špecializovaných pracovných činností odbornou praxou v závislosti od príslušného pracoviska, najviac však do desiatich rokov od účinnosti nariadenia vlády, sa predmetné odseky vypúšťajú.

K bodu 23

Nadväzne na vypustenie odseku 2 v § 67 sa precizuje úvodná veta. Ďalej sa na základe podnetu Slovenskej spoločnosti klinickej mikrobiológie Slovenskej lekárskej spoločnosti vypúšťa možnosť činnosti odborného zástupcu v laboratóriu klinickej mikrobiológie vykonávaného laboratórnym diagnostikom, podľa ktorej odborným zástupcom v laboratóriu klinickej mikrobiológie môže byť iba lekár, ktorý je v rámci svojich kompetencií oprávnený interpretovať výsledky, vykonávať konzultačnú a konziliárnu činnosť na základe získaného medicínskeho vzdelania.

K bodu 24

Nadväzne na vypustenie odseku 2 v § 67 sa precizuje úvodná veta. Ďalej sa na základe podnetu Slovenskej spoločnosti klinickej mikrobiológie Slovenskej lekárskej spoločnosti vypúšťa možnosť činnosti odborného zástupcu v laboratóriu klinickej mikrobiológie vykonávaného laboratórnym diagnostikom, podľa ktorej odborným zástupcom v laboratóriu klinickej mikrobiológie môže byť iba lekár, ktorý je v rámci svojich kompetencií oprávnený interpretovať výsledky, vykonávať konzultačnú a konziliárnu činnosť na základe získaného medicínskeho vzdelania.

K bodu 25

Nadväzne na doplnenie nového prechodného ustanovenia týkajúceho sa výkonu činnosti odborného zástupcu v laboratóriu lekárskej genetiky, laboratóriu klinickej imunológie a alergológie, laboratóriu klinickej biochémie, laboratóriu patológie a súdneho lekárstva, laboratóriu laboratórnej medicíny, laboratóriu hematológie, zariadení spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek a tkanivovom zariadení laboratórnym diagnostikom, v ktorom sa umožňuje nahradenie odbornej spôsobilosti na výkon špecializovaných pracovných činností odbornou praxou v príslušnom špecializačnom odbore, najviac však do desiatich rokov od účinnosti nariadenia vlády, sa vypúšťa predmetný odsek.

K bodu 26

Legislatívno-technická úprava vnútorného odkazu nadväzne na vypustenie odseku 2 v § 67.

K bodom 27 a 28

Zosúladenie s § 39 ods. 6 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého si žiadosť o zaradenie do špecializačného štúdia alebo certifikačnej prípravy podáva zdravotnícky pracovník sám. Nadväzne pri zmene špecializačného odboru nie je potrebné dokladovať písomný súhlas toho, kto podal žiadosť o zaradenie, pretože ju podáva zdravotnícky pracovník sám; uvedená podmienka bola vyžadovaná v minulosti, keď si zdravotnícky pracovník nemohol podať žiadosť o zaradenie sám. V tejto súvislosti sa dopĺňa veta, že zdravotnícky pracovník o zmene špecializačného odboru informuje svojho aktuálneho zamestnávateľa.

K bodu 29

Upravuje sa maximálna dĺžka absolvovaného špecializačného štúdia, ktorú môže vzdelávacia ustanovizeň započítať lekárovi z iného špecializačného štúdia, z jednej tretiny na jednu polovicu, nadväzne na zmenu minimálnej dĺžky špecializačného štúdia v tzv. „subšpecializáciách“ z troch rokov na dva roky v zdravotníckom povolani lekárov v prílohe č. 3 časti A písm. d).

K bodu 30

Na základe podnetu z aplikačnej praxe sa explicitne ustanovuje, že nie je možné započítavať lekárovi časť štúdia, zdravotné výkony a odbornú prax absolvované pred zaradením do doplnkovej odbornej prípravy na získanie špecializácie v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo. Rozsah a obsah doplnkovej odbornej prípravy má pevne stanovenú dĺžku pre absolventov vybraných špecializačných odborov a je v nej už zohľadnený obsah a rozsah získanej špecializácie.

K bodu 31

Vzhľadom na viaceré problémy súvisiace s aplikáciou tohto ustanovenia, podľa ktorého súčasťou špecializačného štúdia je aj súbežné absolvovanie certifikačnej prípravy (napr. vydávanie dokladov, ukončenie certifikačnej prípravy, získanie akreditácie na obidve formy vzdelávania a pod.) sa táto možnosť ruší. Zdravotnícky pracovník sa zaradí do certifikačnej prípravy samostatne, čo nie je prekážkou vzdelávať sa súbežne aj v špecializačnom odbore.

K bodu 32

Na základe podnetov z aplikačnej praxe sa, analogicky, ako pri špecializačnom štúdiu, ustanovuje možnosť započítavania zdravotných výkonov a odbornej praxe absolvovaných pred zaradením do certifikačnej prípravy, pokiaľ zodpovedajú akreditovanému certifikačnému programu, čo zefektívni proces vzdelávania.

K bodu 33

Na základe podnetov aplikačnej praxe z dôvodu zníženia administratívnej záťaže vzdelávacích ustanovizní sa umožňuje zaznamenávať vykonané zdravotné výkony zdravotníckeho pracovníka, ktoré bývajú niekedy rádovo v stovkách, aj súhrnne za príslušné obdobie. Podľa

platnej úpravy sa jednotlivé zdravotné výkony zaznamenávali s uvedením konkrétneho dátumu, kedy boli vykonané.

K bodu 34

K odseku 1

Prechodné ustanovenie v záujme zabezpečenia právnej istoty a predvídateľnosti v súvislosti s režimom pôsobenia novej právnej úpravy pre zaradených zdravotníckych pracovníkov do špecializačného štúdia alebo certifikačnej prípravy.

K odseku 2

V záujme zachovania jednoznačnosti a rovnakého postupu vzdelávacích ustanovizní pri aplikácii § 71 ods. 1 sa explicitne definuje, že nová právna úprava sa vzťahuje len na lekárov zaradených do špecializačného štúdia dňom účinnosti toho nariadenia vlády.

K odseku 3

V záujme zachovania jednoznačnosti a rovnakého postupu vzdelávacích ustanovizní pri aplikácii § 73 ods. 8 až 10 sa explicitne definuje, že nová právna úprava sa vzťahuje na všetkých účastníkov certifikačnej prípravy, t. j. na zaradených dňom účinnosti tohto nariadenia vlády aj na zaradených pred dňom účinnosti.

K odseku 4

Na základe podnetov z aplikačnej praxe, ako aj nadväzne na nedostatok logopédov v zariadeniach ústavnej zdravotnej starostlivosti sa umožňuje absolventom uvedeného vysokoškolského vzdelania s doplňujúcim rozširujúcim štúdiom klinická logopédia uplatniť sa v systéme zdravotníctva ako zdravotnícky pracovník, s následnou možnosťou špecializovania sa v špecializačnom odbore klinická logopédia.

K odsekom 5 až 7

Na základe podnetov z aplikačnej praxe sa dopĺňajú prechodné ustanovenia pre oblasť riadenia a organizácie laboratórií a radiačnej ochrany pre tých laboratórnych diagnostikov, ktorí aktuálne nespĺňajú podmienky ustanovené v § 66. Dôvodom je skutočnosť, že vzdelávanie v požadovaných špecializačných odboroch podľa prílohy č. 3 nebolo niekoľko rokov na Slovensku aktivované a preto nemali laboratórni diagnostici možnosť nadobudnúť požadovanú odbornú spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností, ktorá je podmienkou na riadenie a organizáciu na príslušných pracoviskách. Vzhľadom na to, že jednotlivé pracoviská potrebujú obsadiť riadiace pozície, umožňuje sa odbornú spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností nahradiť odbornou praxou v závislosti od príslušného pracoviska, najviac však do desiatich rokov od účinnosti nariadenia vlády.

K odseku 8

Na základe podnetov z aplikačnej praxe sa dopĺňa prechodné ustanovenie pre výkon činnosti odborného zástupcu pre tých laboratórnych diagnostikov, ktorí aktuálne nespĺňajú podmienky ustanovené v § 67. Dôvodom je skutočnosť, že vzdelávanie v požadovaných špecializačných

odboroch podľa prílohy č. 3 nebolo niekoľko rokov na Slovensku aktivované a preto nemali laboratórni diagnostici možnosť nadobudnúť požadovanú odbornú spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností, ktorá je potrebná na výkon činnosti odborného zástupcu na príslušných pracoviskách. Vzhľadom na to, že jednotlivé pracoviská si potrebujú ustanoviť odborných zástupcov pre jednotlivé oblasti, umožňuje sa odbornú spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností nahradiť odbornou praxou v príslušnom špecializačnom odbore, najviac však do desiatich rokov od účinnosti nariadenia vlády.

K odsekom 9 až 12

Definujú sa prechodné ustanovenia v súvislosti so zmenou názvov špecializačných odborov a certifikovanej pracovnej činnosti v zdravotníckom povolaní lekár, ktoré sú uvedené v prílohe č. 3 tohto návrhu.

K bodu 35

Z dôvodu jednoznačnosti zadefinovania odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania laboratórny diagnostik sa upravujú stupne vzdelania a študijné odbory s cieľom zamedziť vstupu absolventom vysokoškolského vzdelania učiteľského smeru, ktorí nemajú adekvátne vzdelanie z prírodovedných, vedeckých alebo inžinierskych odborov potrebných pre výkon pracovných činností laboratórneho diagnostika.

K bodu 36

Legislatívno-technická úprava nadväzne na doplnenie minimálneho štandardu pre zdravotnícke povolanie sanitár do prílohy č. 2.

K bodom 37 až 41

V súlade s delegovanou smernicou Komisie (EÚ) 2024/782 zo 4. marca 2024, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES, pokiaľ ide o minimálne požiadavky na odbornú prípravu týkajúce sa povolania sestry zodpovednej za všeobecnú starostlivosť, zubného lekára a farmaceuta (Ú. v. EÚ L, 2024/782, 31. 5. 2024) sa upravujú štandardy vzdelávania na získanie odbornej spôsobilosti na výkon odborných pracovných činností v zdravotníckom povolaní zubný lekár.

K bodom 42 až 44

V súlade s Delegovanou smernicou Komisie (EÚ) 2024/782 zo 4. marca 2024, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES, pokiaľ ide o minimálne požiadavky na odbornú prípravu týkajúce sa povolania sestry zodpovednej za všeobecnú starostlivosť, zubného lekára a farmaceuta sa upravujú štandardy vzdelávania na získanie odbornej spôsobilosti na výkon odborných pracovných činností v zdravotníckom povolaní farmaceut.

K bodu 45

V súlade s Delegovanou smernicou Komisie (EÚ) 2024/782 zo 4. marca 2024, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES, pokiaľ ide o minimálne požiadavky na odbornú prípravu týkajúce sa povolania sestry zodpovednej za všeobecnú starostlivosť,

zubného lekára a farmaceuta sa upravujú štandardy vzdelávania na získanie odbornej spôsobilosti na výkon odborných pracovných činností v zdravotníckom povolaní sestry.

K bodu 46

V aktuálnej právnej úprave sú v rámci predmetov zahrnuté iba „základné princípy epidemiológie“, čo je nepostačujúce, pretože základné princípy neobsahujú princípy a špecifiká prevencie jednotlivých infekčných a prenosných (neinfekčných) chorôb, ako aj opatrenia, ktoré sa prijímajú pri ich výskyte.

K bodu 47

Zníženie počtu hodín praktickej výučby v bakalárskom študijnom programe z 1700 hodín na 1370 hodín je dostačujúce pre nadobudnutie vedomostí a zručností, ako aj odbornej spôsobilosti pre zdravotnícke povolanie nutričný terapeut. Súvislá klinická prax je formou praktickej výučby, ktorá rozšíreným rozsahom a aktualizovaným obsahom edukačných cieľov podporuje odbornú prípravu študentov, budúcich nutričných terapeutov. Kľúčovým faktorom je aj prostredie realizácie odbornej prípravy. Rozširujú sa špecializované výučbové zariadenia vysokej školy slúžiace na praktickú výučbu študentov okrem oddelení liečebnej výživy a stravovania, aj o zariadenia zdravotnej starostlivosti, predškolské a školské stravovacie zariadenia a zariadenia starostlivosti o seniorov, čím sa zvýši kvalita výchovno-vzdelávacieho prístupu a úroveň výstupov študentov.

K bodu 48

Z hľadiska komplexnosti vzdelávania v oblasti nutričnej terapie je dôležité ovládať aj problematiku súvisiacich klinických odborov.

K bodu 49

Problematika sociológie je zahrnutá v obsahu iných predmetov a nevyžaduje vytváranie samostatného predmetu.

K bodu 50

Z hľadiska komplexnosti vzdelávania v oblasti nutričnej terapie je dôležité ovládať aj problematiku gastroenterológie.

K bodu 51

Upresnenie pracovísk, na ktorých sa môže uskutočňovať odborná prax v študijnom odbore nutričný terapeut, v súlade s aktuálnymi podmienkami na Slovensku.

K bodu 52

Zosúladenie s kompetenciami nutričného terapeuta v súvislosti s zabezpečovaním požiadaviek osôb so závažnými poruchami výživy a metabolizmu.

K bodu 53

Dopĺňa sa štandard vzdelávania na získanie odbornej spôsobilosti na výkon odborných pracovných činností sanitára uskutočňovaného formou akreditovaného vzdelávacieho

programu sanitár. Jeho hlavným cieľom je zjednocovať, koordinovať resp. zabezpečovať kompatibilitu minimálneho obsahu vzdelávania na všetkých stredných zdravotníckych školách.

K bodu 54

Špecializačný odbor, ktorý bol pôvodne zaradený medzi špecializačné odbory nadväzujúce na ukončené štúdium vo vybraných špecializačných odboroch sa preklasifikováva na základný špecializačný odbor bez podmienky získania predchádzajúcej špecializácie. Dôvodom je skutočnosť, že v posledných rokoch nebol záujem o štúdium kvôli vstupnej požiadavke, ktorou bolo získanie špecializácie vo vybraných špecializačných odboroch, čím sa neprimerane predlžovala doba na vyvzdelávanie špecialistov v špecializačnom odbore algeziológia. Cieľom zmeny preklasifikovania na základný špecializačný odbor je motivovať mladých lekárov pracovať v odbore algeziológia.

K bodu 55

Z dôvodu jednoznačnosti sa precizuje text, ktorý upravuje minimálnu dĺžku trvania špecializačného štúdia v špecializačných odboroch uvedených v písm. c). Aktuálna textácia mohla evokovať domnienku, že minimálne štandardy môžu ustanovovať aj dĺžku kratšiu ako je v nariadení vlády ustanovená minimálna dĺžka tri roky, čo je nepripustné.

K bodu 56

Na základe podnetu Slovenskej spoločnosti pre otorinolaryngológiu a chirurgiu hlavy a krku sa zosúladí názov špecializačného odboru „otorinolaryngológia“ s obsahom vzdelávania a to pripojením slov „a chirurgia hlavy a krku“, vychádzajúc z podstaty diagnostickej, liečebnej a najmä chirurgickej činnosti v tomto špecializačnom odbore a v súlade s odporúčaniami Únie európskych medicínskych špecialistov v tomto medicínskom odbore.

K bodu 57

Zaradenie špecializačného odboru laboratórna diagnostika v lekárskej imunológii a alergológii pre zdravotnícke povolanie lekár reflektuje aktuálne potreby klinickej praxe, kde významnú časť špecifických laboratórných vyšetrení realizujú aj lekári. Z dôvodu zabezpečenia odbornej úrovne a efektívneho výkonu práce v laboratórných úsekoch je nevyhnutné umožniť týmto lekárom získať príslušnú špecializáciu, ktorou sa súčasne zvýši kvalita interpretácie laboratórných nálezov v kontexte klinickej starostlivosti. Zaradenie tohto špecializačného odboru podporuje aj Slovenská spoločnosť alergológie a klinickej imunológie Slovenskej lekárskej spoločnosti, ktorá považuje uvedený krok za opodstatnený a žiaduci z pohľadu rozvoja odboru.

K bodu 58

Viaceré podnety z aplikačnej praxe upozornili, že v niektorých špecializačných odboroch vzhľadom na požadovaný obsah, požadovaná minimálna trojročná dĺžka špecializačného štúdia nie je nevyhnutná. Skrátene minimálnej dĺžky štúdia umožňuje odborníkom v jednotlivých špecializačných odboroch prispôbiť dĺžku štúdia potrebám praxe, pri zachovaní požadovanej kvality a odbornosti.

K bodu 59

Legislatívno-technická úprava nadväzujúca na úpravu v prílohe č. 3 časti A písm. b).

K bodu 60

Na základe podnetu Slovenskej spoločnosti telovýchovného lekárstva sa mení názov špecializačného odboru telovýchovné lekárstvo na „športová medicína“, ktorý sa zosúladí s terminológiou používanou v členských štátoch Európskej únie. V tejto súvislosti sa bude meniť aj názov odbornej spoločnosti na Slovenskú spoločnosť športovej medicíny.

K bodu 61

Oprava administratívno-technickej chyby v názve špecializačného odboru.

K bodu 62

Nahrádza sa pôvodná certifikovaná pracovná činnosť „abdominálna ultrasonografia v pediatrii“ novou certifikovanou pracovnou činnosťou „celotelová ultrasonografia v pediatrii“. Pôvodná certifikovaná pracovná činnosť nereflektovala na požiadavky reálnej praxe a potrieb vykonávania USG vyšetrení v pediatrii. Nová certifikovaná pracovná činnosť využíva nové metódy a trendy USG v pediatrii. Pediater s touto certifikovanou pracovnou činnosťou bude môcť komplexne vykonávať USG vyšetrenia aj detským pacientom.

K bodu 63

Platný názov certifikovanej pracovnej činnosti „medicína drogových závislostí“ reflektuje iba na špecifiká drogovej problematiky zahŕňajúce duševné poruchy súvisiace s užívaním psychoaktívnych látok. Avšak v súčasnej dobe vzhľadom na rastúci počet populácie so závislosťami, zvyšovanie podielu duálnych diagnóz, nelátkových a viacnásobných závislostí je potrebné, aby predmetná certifikovaná pracovná činnosť vo svojom obsahu zahŕňala aj medicínu nelátkových závislostí, čomu má zodpovedať aj jej názov.

K bodu 64

V súvislosti s narastajúcim počtom pacientov s malnutríciou stúpa aj potreba úpravy nutričného a metabolického stavu pacienta. Na Slovensku chýba ucelený systém vzdelávania lekárov v problematike klinickej výživy, ktorej iba časť je aktuálne súčasťou špecializačného odboru „diabetológia, poruchy látkovej premeny a výživy“. Vznik novej certifikovanej pracovnej činnosti v klinickej výžive podporil prezident Slovenskej gastroenterologickej spoločnosti, hlavný odborník MZ SR pre gastroenterológiu a ďalší odborníci v oblasti gastroenterológie.

Situácia na Slovensku v oblasti liečenia rán je zanedbaná z pohľadu multiodborového a holistického prístupu. Starostlivosť o pacientov s ranami sa často obmedzuje len na lokálnu liečbu na úkor ostatných aspektov dôležitých pri hojení rán. Takýto pacient sa stráca v systéme, pretože nemá zabezpečenú dostupnú adekvátnu zdravotnú starostlivosť včas. Vznik novej certifikovanej pracovnej činnosti pre lekárov je významný z dôvodu nízkej úrovne povedomia a vzdelania odborníkov v téme liečenia rán.

Nová certifikovaná pracovná činnosť s názvom „Špecifické intervencie pre podporu duševného zdravia pacienta s duševnou poruchou“ je nevyhnutná a vzniká z potreby posilniť a rozšíriť kompetencie zdravotníckych pracovníkov v oblasti komplexného manažmentu pacientov s duševnými poruchami najmä v komunitnej psychiatrickej starostlivosti. Minimálny štandard jasne dokumentuje, že ide o ciele snahu o zlepšenie kvality starostlivosti v kontexte komunitnej psychiatrickej starostlivosti a multidisciplinárnej tímovej práce. Dôvodom je, že duševné poruchy si vyžadujú bio-psycho-sociálnu starostlivosť. Okrem farmakologickej liečby sú to aj špecifické psychologické a psychoterapeutické intervencie, ktoré pomáhajú zmapovať potenciál pacienta, vytvoriť mu individuálny liečebný plán, stabilizovať jeho psychický stav, zlepšovať jeho funkčnosť, podporovať adaptívne správanie a znižovať utrpenie. Hoci existuje CPČ Psychoterapia, táto je zameraná na poskytovanie dlhodobého a systematického liečebného prístupu. Nová certifikovaná pracovná činnosť sa fokusuje na psychologické a sociálne špecifické zručnosti pre širší okruh zdravotníckych pracovníkov – konkrétne pre lekárov (najmä psychiatrov a detských psychiatrov), sestry (špecializované na ošetrovateľskú starostlivosť v psychiatrii) a psychológov, ktorí už absolvovali, alebo sú zaradení do špecializačného štúdia vo svojej odbornosti, zameranej na poskytovanie zdravotnej - diagnosticko-liečebnej, preventívnej a ošetrovateľskej starostlivosti pacientom s psychickou poruchou. Tým sa zabezpečí, že títo profesionáli budú disponovať nástrojmi na poskytovanie na problém orientovaných, krátkodobých, podporných špecifických intervencií s cieľom zotaveniu pacienta z duševnej poruchy do čo najvyššej miery a na efektívny case manažment. Tieto metódy sú využiteľné aj u pacientov so somatickými ochoreniami, ktorým príznaky psychickej poruchy bránia v adekvátnej spolupráci pri liečbe. Táto certifikovaná pracovná činnosť posilní schopnosť slovenského zdravotníctva poskytovať komplexnejšiu, efektívnejšiu a integrovanjšiu starostlivosť o pacientov s duševnými poruchami, čím prispieva k ich lepšiemu zotaveniu a kvalite života.

V súčasnosti sa problematika chirurgickej liečby rúk (zložitá anatomicko-funkčná stavba ruky, vysoká incidencia poranení a ochorení ruky) nachádza na pomedzí viacerých medicínskych odborov, najmä ortopédie, úrazovej chirurgie, plastickej chirurgie a všeobecnej chirurgie. Vznik certifikovanej pracovnej činnosti „chirurgia ruky“ je nevyhnutný pre zabezpečenie kvalitnej, koordinovanej a odborne garantovanej starostlivosti o pacientov s poraneniami a ochoreniami ruky. Tento krok prispeje k celkovému rozvoju odbornej úrovne zdravotníctva v Slovenskej republike a k jeho harmonizácii s modernými trendmi vo vyspelých zdravotníckych systémoch.

Bobath koncept patrí podľa Štandardných terapeutických a liečebných postupov v rehabilitácii detskej mozgovej obrny (schválených MZ SR dňa 1. 12. 2020) spolu s reflexnou lokomóciou podľa Dr. Vojtu medzi základné metodiky voľby v liečbe detskej mozgovej obrny u detského pacienta, najmä vo veku nad 1,5 - 2 roky veku dieťaťa. V krajinách mimo východného bloku patrí k najčastejšie používaným metodikám v liečbe detskej mozgovej obrny v detskom veku. Veľký význam má Bobath koncept najmä u pacientov s najzávažnejším motorickým postihnutím (stupeň IV a podľa GMFCS), u detí so závažnými VVCH CNS, s farmakorezistentnou epilepsiou, u detí s metabolickými encefalopatiami a u detí s kombinovaným postihnutím, kde je preferovaný v rehabilitácii práve tento koncept. V Slovenskej republike je veľmi malá dostupnosť zdravotníckych zariadení s kvalifikovanými zdravotníckymi pracovníkmi v Bobath koncepte a etablovaním vzdelávania sa zlepši nielen dostupnosť, ale aj kvalita poskytovanej zdravotnej starostlivosti.

K bodu 65

Z dôvodu potreby zvýšenia zaočkovanosti dospelaj populácie proti chrípke na Slovensku, sa zavádza nová certifikovaná pracovná činnosť pre farmaceutov, čo predstavuje jednoduchší prístup k očkovaniu, najmä pre zdravých občanov, ktorí sa budú môcť dať zaočkovať priamo v lekárňach a nebudú musieť sekundárne navštevovať ambulancie všeobecného lekára pre dospelých.

K bodu 66

Nová certifikovaná pracovná činnosť s názvom „*Špecifické intervencie pre podporu duševného zdravia pacienta s duševnou poruchou*“ je nevyhnutná a vzniká z potreby posilniť a rozšíriť kompetencie zdravotníckych pracovníkov v oblasti komplexného manažmentu pacientov s duševnými poruchami najmä v komunitnej psychiatrickej starostlivosti. Minimálny štandard jasne dokumentuje, že ide o ciele snahu o zlepšenie kvality starostlivosti v kontexte komunitnej psychiatrickej starostlivosti a multidisciplinárnej tímovej práce. Dôvodom je, že duševné poruchy si vyžadujú bio-psycho-sociálnu starostlivosť. Okrem farmakologickej liečby sú to aj špecifické psychologické a psychoterapeutické intervencie, ktoré pomáhajú zmapovať potenciál pacienta, vytvoriť mu individuálny liečebný plán, stabilizovať jeho psychický stav, zlepšovať jeho funkčnosť, podporovať adaptívne správanie a znižovať utrpenie. Hoci existuje CPČ Psychoterapia, táto je zameraná na poskytovanie dlhodobého a systematického liečebného prístupu. Nová certifikovaná pracovná činnosť sa fokusuje na psychologické a sociálne špecifické zručnosti pre širší okruh zdravotníckych pracovníkov – konkrétne pre lekárov (najmä psychiatrov a detských psychiatrov), sestry (špecializované na ošetrovateľskú starostlivosť v psychiatrii) a psychológov, ktorí už absolvovali, alebo sú zaradení do špecializačného štúdia vo svojej odbornosti, zameranej na poskytovanie zdravotnej - diagnosticko-liečebnej, preventívnej a ošetrovateľskej starostlivosti pacientom s psychickou poruchou. Tým sa zabezpečí, že títo profesionáli budú disponovať nástrojmi na poskytovanie na problém orientovaných, krátkodobých, podporných špecifických intervencií s cieľom zotaveniu pacienta z duševnej poruchy do čo najvyššej miery a na efektívny case manažment. Tieto metódy sú využiteľné aj u pacientov so somatickými ochoreniami, ktorým príznaky psychickej poruchy bránia v adekvátnej spolupráci pri liečbe. Táto certifikovaná pracovná činnosť posilní schopnosť slovenského zdravotníctva poskytovať komplexnejšiu, efektívnejšiu a integrovanejšiu starostlivosť o pacientov s duševnými poruchami, čím prispieva k ich lepšiemu zotaveniu a kvalite života.

K bodu 67

Pre zabezpečenie kontinuálnej generačnej výmeny pôrodných asistentiek – inštrumentárok (48% je aktuálne vo veku 50 až 64 rokov) vzniká nový špecializačný odbor pre pôrodné asistentky, ktoré sa okrem operačných sál nemocníc uplatnia aj na pracoviskách jednotnovej chirurgie so zameraním na gynekologicko-pôrodnú problematiku, v ktorých pôrodná asistentka plní kumulovanú funkciu inštrumentovania a následne ošetrovateľskú starostlivosť až do prepustenia pacientky.

K bodu 68

Vychádzajúc zo skúseností z obdobia pandémie ochorenia COVID-19, ako aj zo skúseností s rehabilitáciou tzv. postcovidových pacientov a pacientov s dychovým deficitom (astma, alergie, cystická fibróza a pod.) má pri liečbe veľký význam respiračná fyzioterapia. Cieľom je vhodne zvolenou respiračnou fyzioterapiou prinavrátiť pacienta do predinfekčného stavu a zabrániť jeho zhoršeniu. Zahŕňa úpravu správneho stereotypu dýchania s korekciou držania tela, nácvik hygieny horných a dolných dýchacích ciest, zvýšenie vitality a kapacity pľúc. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa dopĺňa pre fyzioterapeutov nová certifikovaná pracovná činnosť „respiračná fyzioterapia“. Zavedenie respiračnej rehabilitácie do fyzioterapeutickej praxe v neposlednom rade znižuje aj ekonomické náklady na liečbu pacientov s dychovým deficitom v systéme poskytovania zdravotnej starostlivosti.

K bodu 69

Fyzioterapia v urológii, gynekológii a pôrodníctve – aktuálne na Slovensku neexistuje v rámci ďalšieho vzdelávania fyzioterapeutov vzdelávanie v oblasti komplexnej fyzioterapie pre ženy po pôrode, pre pooperačné stavy po gynekologických a urologických operáciách. Pacienti trpiaci chronickou panvovou bolesťou, únikom moču a stolice sú odkázaní na zdravotnícke pomôcky a lieky. Vytvorením novej certifikovanej pracovnej činnosti „fyzioterapia v urológii, gynekológii a pôrodníctve“ sa vyvzdelávajú kvalifikovaní fyzioterapeuti, ktorí budú vedieť pacientom s týmito problémami pomôcť.

Metóda McKenzie® mechanická diagnostika a terapia pohybového systému - je celosvetovo uznávaná metóda využívajúca inovatívny diagnosticko-terapeutický prístup, ktorá sa už bežne na Slovensku využíva pri akútnych a chronických bolestiach chrbtice a kĺbov, pri liečbe bolesti pooperačných stavov, artrózy a poúrazových stavov. Je žiaduce, aby aj na Slovensku mali fyzioterapeuti možnosť sa vzdelávať v tejto metóde, ktorá je uznávaná a využívaná na celom svete.

Bobath koncept patrí podľa Štandardných terapeutických a liečebných postupov v rehabilitácii detskej mozgovej obrny (schválených MZ SR dňa 1.12.2020) spolu s reflexnou lokomóciou podľa Dr. Vojtu medzi základné metodiky voľby v liečbe detskej mozgovej obrny u detského pacienta, najmä vo veku nad 1,5 - 2 roky veku dieťaťa. V krajinách mimo východného bloku patrí k najčastejšie používaným metodikám v liečbe detskej mozgovej obrny v detskom veku. Veľký význam má Bobath koncept najmä u pacientov s najzávažnejším motorickým postihnutím (stupeň IV a podľa GMFCS), u detí so závažnými VVCH CNS, s farmakorezistentnou epilepsiou, u detí s metabolickými encefalopatiami a u detí s kombinovaným postihnutím, kde je preferovaný v rehabilitácii práve tento koncept. V Slovenskej republike je veľmi malá dostupnosť zdravotníckych zariadení s kvalifikovanými zdravotníckymi pracovníkmi v Bobath koncepte a etablovaním vzdelávania sa zlepši nielen dostupnosť, ale aj kvalita poskytovanej zdravotnej starostlivosti.

K bodu 70

Nedostatok lekárov, vrátane lekárov záchrannej zdravotnej služby je v súčasnosti na Slovensku nežiaducim trendom a preto má rýchla identifikácia život ohrozujúcich stavov, následná terapia

a správne smerovanie pacienta zdravotníckym záchranárom zásadný vplyv na prežívanie pacienta. Na to, aby zdravotnícky záchranár vedel priamo v teréne rýchlejšie identifikovať kritických pacientov, následne presnejšie stanoviť diagnózu a ďalší terapeutický postup je dôležité zahrnúť Point of Care ultrasonografie v urgentnej zdravotnej starostlivosti do iniciálneho vyšetrenia zdravotníckym záchranárom záchrannej zdravotnej služby. Z uvedených dôvodov vzniká nová certifikovaná pracovná činnosť, po absolvovaní ktorej získa zdravotnícky záchranár požadované zručnosti v tejto oblasti bez potreby okamžitého konzultovania alebo privolania lekára, čo výrazne prispeje k skráteniu časovej osi riešenia pacienta a zároveň k šetreniu zdrojov z verejného zdravotného poistenia.

K bodu 71

Bobath koncept patrí podľa Štandardných terapeutických a liečebných postupov v rehabilitácii detskej mozgovej obrny (schválených MZ SR dňa 1. 12. 2020) spolu s reflexnou lokomóciou podľa Dr. Vojtu medzi základné metodiky voľby v liečbe detskej mozgovej obrny u detského pacienta, najmä vo veku nad 1,5 - 2 roky veku dieťaťa. V krajinách mimo východného bloku patrí k najčastejšie používaným metodikám v liečbe detskej mozgovej obrny v detskom veku. Veľký význam má Bobath koncept najmä u pacientov s najzávažnejším motorickým postihnutím (stupeň IV a podľa GMFCS), u detí so závažnými VVCH CNS, s farmakorezistentnou epilepsiou, u detí s metabolickými encefalopatiami a u detí s kombinovaným postihnutím, kde je preferovaný v rehabilitácii práve tento koncept. V Slovenskej republike je veľmi malá dostupnosť zdravotníckych zariadení s kvalifikovanými zdravotníckymi pracovníkmi v Bobath koncepte a etablovaním vzdelávania sa zlepši nielen dostupnosť, ale aj kvalita poskytovanej zdravotnej starostlivosti.

K bodu 72

Nová certifikovaná pracovná činnosť s názvom „*Špecifické intervencie pre podporu duševného zdravia pacienta s duševnou poruchou*“ je nevyhnutná a vzniká z potreby posilniť a rozšíriť kompetencie zdravotníckych pracovníkov v oblasti komplexného manažmentu pacientov s duševnými poruchami najmä v komunitnej psychiatrickej starostlivosti. Minimálny štandard jasne dokumentuje, že ide o cieľnú snahu o zlepšenie kvality starostlivosti v kontexte komunitnej psychiatrickej starostlivosti a multidisciplinárnej tímovej práce. Dôvodom je, že duševné poruchy si vyžadujú bio-psycho-sociálnu starostlivosť. Okrem farmakologickej liečby sú to aj špecifické psychologické a psychoterapeutické intervencie, ktoré pomáhajú zmapovať potenciál pacienta, vytvoriť mu individuálny liečebný plán, stabilizovať jeho psychický stav, zlepšovať jeho funkčnosť, podporovať adaptívne správanie a znižovať utrpenie. Hoci existuje CPČ Psychoterapia, táto je zameraná na poskytovanie dlhodobého a systematického liečebného prístupu. Nová certifikovaná pracovná činnosť sa fokusuje na psychologické a sociálne špecifické zručnosti pre širší okruh zdravotníckych pracovníkov – konkrétne pre lekárov (najmä psychiatrov a detských psychiatrov), sestry (špecializované na ošetrovateľskú starostlivosť v psychiatrii) a psychológov, ktorí už absolvovali, alebo sú zaradení do špecializačného štúdia vo svojej odbornosti, zameranej na poskytovanie zdravotnej - diagnosticko-liečebnej, preventívnej a ošetrovateľskej starostlivosti pacientom s psychickou poruchou. Tým sa zabezpečí, že títo profesionáli budú disponovať nástrojmi na poskytovanie na problém orientovaných, krátkodobých, podporných špecifických intervencií s cieľom zotaveniu pacienta

z duševnej poruchy do čo najvyššej miery a na efektívny case manažment. Tieto metódy sú využiteľné aj u pacientov so somatickými ochoreniami, ktorým príznaky psychickej poruchy bránia v adekvátnej spolupráci pri liečbe. Táto certifikovaná pracovná činnosť posilní schopnosť slovenského zdravotníctva poskytovať komplexnejšiu, efektívnejšiu a integrovanejšiu starostlivosť o pacientov s duševnými poruchami, čím prispieva k ich lepšiemu zotaveniu a kvalite života.

K bodu 73

Ide o precizovanie názvu špecializačného odboru. Súčasne platný názov špecializačného odboru, v ktorom sa uvádzajú slová „a súdnom lekárstve“ navodzoval dojem, že do uvedeného špecializačného odboru môžu vstupovať aj nezdravotnícki pracovníci pracujúci v laboratóriách súdného lekárstva, čo je v rozpore so vstupnými podmienkami pre zaradenie.

K bodu 74

Pre laboratórnych diagnostikov pracujúcich v tomto odbore neexistuje špecializačné vzdelávanie, a to aj napriek tomu, že ide o jeden z najnáročnejších a najkomplexnejších laboratórnych odborov. Úlohou laboratórneho diagnostika v tomto odbore je vývoj a následná implementácia základných až vysoko špecializovaných postupov a metód do klinickej praxe za podmienky dodržiavania transparentnosti a bezpečnosti procesov v súlade európskou a národnou legislatívou.

K bodu 75

Nadväzne na doplnenie nového špecializačného odboru tkanivové bankovníctvo a biobankovníctvo sa vypúšťa doterajšia certifikovaná pracovná činnosť špeciálne metódy v tkanivovom bankovaní, v ktorej doteraz nebolo etablované vzdelávanie.

K bodu 76

Ide o povinnosť Slovenskej republiky transponovať uvedenú smernicu do príslušných právnych predpisov Slovenskej republiky v lehote do 4. marca 2026.

K čl. II

Dátum účinnosti sa navrhuje s prihliadnutím na legisvakanciu a predpokladanú dĺžku legislatívneho procesu.